

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.Н. КАРАЗІНА

Факультет математики і інформатики
Кафедра фундаментальної математики

Методичні вказівки
до підготовки, виконання і оформлення
курсової науково-дослідницької роботи

Харків 2024

Загальні положення. Освітньо-професійна програма Математика, спеціальність 111 Математика, рівень вищої освіти «бакалавр» включає підготовку і захист курсової науково-дослідницької роботи.

За Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, курсова робота – це індивідуальне завдання, яке передбачає самостійну роботу здобувача вищої освіти з метою поглиблення і узагальнення знань, одержаних під час вивчення декількох навчальних дисциплін, проходження практик, виконання наукової роботи тощо.

Вибір і формулювання теми курсової роботи. Зазвичай тему курсової роботи пропонує науковий керівник. Темі курсових робіт обговорюються на засіданні кафедри фундаментальної математики.

Підбір літератури і ознайомлення з існуючими результатами. Зазвичай науковий керівник пропонує перелік джерел, з якими рекомендує ознайомитися перед початком або в процесі дослідження. Часто розбір математичної складової такого джерела, відновлення пропущених доведень, побудова прикладів і є основним завданням курсової роботи. Студент може підбирати джерела й самостійно.

При цитуванні наукових робіт слід дотримуватися норм академічної доброчесності. Зокрема, при цитуванні чітко вказувати відповідне джерело. Якщо джерелом є книга або інший документ великого обсягу, то потрібно уточнити цитування: наприклад, вказати номер розділу, підрозділу та/або номери сторінок. Кілька прикладів наведені у додатку 1. Копіювання чужого тексту, в тому числі прямий переклад чужого тексту з іншої мови без посилання на автора, є грубим порушенням академічної етики і кваліфікується як плагіат. Зокрема, такими текстами можуть бути неопубліковані рукописи наукового керівника або інших співробітників кафедри.

Кожне джерело, що було використане при підготовці курсової роботи, повинно бути включеним у перелік використаних джерел. При використанні LaTeX зручно скористуватися автоматичною нумерацією і посиланням.

При оформленні переліку джерел рекомендується дотримуватися встановлених вимог, а саме, користуватися такими стандартами (одним на вибір): ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання» або ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», див. приклади у додатку 2.

Мова курсової роботи. Курсова робота має бути написана державною, або англійською мовою. Стиль тексту має бути академічним. Перед подачею остаточного варіанту тексту роботи слід упевнитися у відсутності орфографічних, синтаксичних і стильових помилок. При написанні математичних доведень, наведенні прикладів слід дотримуватися загальноприйнятих вимог до математичного тексту: виклад має бути строгим і логічним. Формулювання означень, теорем, лем тощо повинно починатися з нового рядка. Рекомендується нумерувати означення, теореми, леми тощо; нумерація може бути наскрізна або в межах розділу. Доведення теорем, лем тощо теж повинно починатися з нового рядка. Сформульовані означення, теореми, леми тощо варто супроводжувати прикладами. Якщо в роботі формулюються алгоритми, то також має сенс на нескладних прикладах проілюструвати їх роботу. Такі пояснення стануть у нагоді при викладенні змісту роботи на науковому семінарі або на захисті.

Структура курсової роботи. Робота складається зі вступу, розділів основної частини, висновків і списку використаних джерел. За необхідності розділи можуть бути розбиті на підрозділи. Титульна сторінка роботи оформлюється за встановленою формою, див. додаток 3. За необхідності після списку використаних джерел до роботи можуть бути включені додатки: тексти програм, результати обчислень, таблиці, графіки тощо.

Математичні формули. Курсову роботу рекомендується оформлювати з використанням системи LaTeX або в редакторі Word. Виключні формули за необхідності можна нумерувати (зручно скористатися автоматичною нумерацією і посиланням в LaTeX). Нумерація може бути наскрізна або в межах розділу.

Вимоги до оформлення тексту. Формат сторінок: А4 (210 x 297 мм). Шрифт 14 Times New Roman, інтервал між рядками 1,5 при оформленні у Word або відповідний шрифт і міжрядковий інтервал при оформленні в LaTeX. Рекомендовані береги: лівий – 30-35 мм, правий – 10-15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм.

Захист курсової роботи. Захист курсової роботи проводиться прилюдно на семінарі кафедри фундаментальної математики. Для захисту роботи можна підготувати слайди з викладенням постановки задачі, основних ідей і результатів роботи. Слайди рекомендується оформлювати з використанням системи LaTeX (пакет Beamer) або в редакторі Power Point. Доповідь на захисті має бути лаконічною і відповідати академічному стилю. Слід підготуватися відповідати на додаткові питання щодо змісту роботи і отриманих результатів.

Гарант освітньо-професійної програми

_____

Сергій ГЕФТЕР

В.о. завідувача кафедри

кандидат фізико-математичних наук,

доцент

_____ Сергій ГЕФТЕР

Приклади можливих посилань на джерело.

У статті [1] було отримано критерій лінеаризовності нелінійної керованої системи.

<Далі йде формулювання теореми.>

Наведемо основну ідею доведення, запропонованого в роботі [1].

<Далі йде доведення.>

Нагадаємо означення однорідної апроксимації, яке було запропоноване в роботі [1].

<Далі йде означення.>

При доведенні цієї теореми ми використовуємо метод з книги [1].

<Далі йде доведення.>

У книзі [1] (див. розділ 5, стор. 167) можна знайти доведення цієї теореми. Ми викладемо це доведення з деякими уточненнями і поясненнями.

<Далі йде доведення.>

Робота [1] присвячена розробці методу рядів для аналізу нелінійних керованих систем. У цьому розділі ми наведемо і проаналізуємо основні положення цієї роботи, а в наступному розділі застосуємо їх для розв'язання деяких конкретних задач.

Приклад оформлення списку використаних джерел за ДСТУ 8302:2015.

1. Korobov V.I. Time optimality for systems with multidimensional control and vector moment min-problem. *Journal of Dynamical and Control Systems*. 2020. V.26 (3). P. 525-550.

Приклад оформлення списку використаних джерел за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

1. Korobov V.I. Time optimality for systems with multidimensional control and vector moment min-problem / V.I. Korobov // *Journal of Dynamical and Control Systems*. – 2020. – V.26 (3). – P. 525-550.

Оформлення титульної сторінки

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет математики і інформатики

Кафедра фундаментальної математики

Курсова науково-дослідницька робота

бакалавра

на тему *«Тема курсової роботи»*

Виконав/Виконала:

студент/студентка групи М141

4 курсу

спеціальність 111 Математика

освітньо-професійна програма

«Математика»

Прізвище та ініціали автора

Науковий керівник: *науковий ступінь, вчене*

звання, прізвище та ініціали керівника

Харків - 2024 рік